

Jaaroverzicht 2016
Museum Van Loon

Museum Van Loon 2016

2016 was een bijzonder jaar voor Museum Van Loon, waarin jubilea werden gevierd, restauraties werden voltooid en samenwerkingen werden gestart. Zo vierde het museum dit jaar de vijfjarige hereniging van het koetshuis met het hoofdhuis. De gala-berline van Louis van Loon kon dankzij een geslaagde crowdfunding campagne worden gerestaureerd. In het koetshuis werd de gala-berline van jonkheer Louis van Loon in volle glorie getoond, tezamen met de livreeën van de koetsiers en bijbehorende tuigages. Met een tentoonstelling in het huis werd een overzicht gegeven van de gala-berline in Nederland vanaf de zeventiende eeuw. Tevens vierde het museum dit jaar 30 jaar Open Tuinen Dagen met een zeer geslaagd Tuinen weekend waarin veel bezoekers werden ontvangen.

Dankzij twee succesvolle tentoonstellingen, *Mode bij Van Loon* en *De Gala-berline in Nederland* kon onderzoek worden verricht naar de collectie, dat resulteerde in twee uitgebreide publicaties. Dankzij een geslaagde marketingcampagne rondom beide tentoonstellingen, met NRC bijlages, online- en offline marketing, werd landelijke media-aandacht bereikt.

2016 was tevens het jaar van grootschalige restauraties. De eetkamer, rode salon, de vergulde consoletafel en de gala-berline werden gerestaureerd door diverse Nederlandse ambachtslieden.

Tenslotte was dit het jaar van nieuwe samenwerkingen. De Coalitie Transhistoriteit werd gevormd met de Oude Kerk, de Reinwardt Academie en Castrum Peregrini. De Israëliëse kunstenaar Ronit Porat (1975, Kfar Gil'Adi) zal onderzoek doen in de

archieven van de vier instellingen en de manier bevragen waarop zij geschiedenis vormgeven. Ook werd er een samenwerking bewerkstelligd met Paleis Het Loo, het Koninklijk Staldepartement, Museum Nienoord en Kasteel Twickel op het gebied van hippomobiel erfgoed. Deze laatste samenwerking zal in 2017 resulteren in een symposium over het beheer, behoud en zichtbaarheid van het Nederlands hippomobiel erfgoed.

Het bijzondere jaar werd afgesloten een recordaantal bezoekers van ruim 93.000. In tegenstelling tot de Amsterdamse trend, waarbij het bezoekersaantal daalde met 3,2%, groeide het aantal bezoekers van Museum Van Loon met 2,9%.

Tentoonstellingen en evenementen

Van de Poll bij Van Loon: 8 oktober 2015 – 31 januari 2016 Museum Van Loon toonde de hoogtepunten uit de Collectie Van de Poll, één van de fraaiste portrettencollecties in Nederland. Werken van o.a. Ferdinand Bol, Caspar Netscher, Jan Maurits Quinkhard en Jan Veth waren te zien in het koetshuis. Bij de tentoonstelling verscheen de publicatie *Van Bol tot Veth* door Rudi Ekkart en Claire van den Donk.

Mode bij Van Loon: 3 maart - 30 mei Dit voorjaar presenteerde Museum Van Loon de tentoonstelling *Mode bij Van Loon*. Deze tentoonstelling belichtte de mode van de Europese High Society van circa 1850 tot heden aan de hand van portretten, fotografie, originele kledingstukken en accessoires. Bij de tentoonstelling verscheen een publicatie door Rosalie Sloof, Valentine Rijsterborgh en Wendy van Lith.

Bach voor de Gracht: maandag, 21 maart Op Happy Bachdag - het verjaardagsfeest voor Johann Sebastian Bach dat georganiseerd wordt door 24classics - werd overal in Amsterdam de muziek van Bach gespeeld. In Museum Van Loon werd de dag afgesloten met een concert door musici van het Nederlands Philharmonisch Orkest en het Nederlands Kamerorkest.

Crowdfunding: Breng de Statieberline van de jonkheren Van Loon terug naar het koetshuis: 5 april - 5 mei In samenwerking met Voordekunst werd een

crowdfunding campagne gestart om de restauratie van het rijtuig van Jonkheer Louis van Loon te realiseren. Het werd een groot succes waarbij het beoogde streefbedrag ruimschoots werd behaald (106%).

Foam in Van Loon IV | Second Skin: 3 juni - 18 september Omdat Foam begin zomer 2016 tijdelijk haar deuren sloot, werkten Foam en Museum Van Loon wederom samen middels de tentoonstelling *Second Skin*, die een spannende synergie aanging tussen de klassieke geschilderde portretten en hedendaagse fotografie.

Dertig jaar Open Tuinen Dagen: 17 juni - 19 juni Dit jaar werd het dertigste Open Tuinen Dagen weekend gevierd. Meer dan 30 tuinen van zowel particulieren als instellingen waren opengesteld voor het publiek.

Marten, Oopjen en de familie Van Loon - van Winter: 1 juli - 6 oktober Museum Van Loon was verheugd dat de Rembrandts, op 750 meter van het museum, in het Rijksmuseum terugkeerden en wijdde een presentatie aan het echtpaar Van Loon – van Winter en hun kunstcollectie waar de twee portretten ooit deel van uitmaakten.

Opera in de Grachtentuin: Bastien & Bastienne BinnensteBuiten: 16 - 21 augustus Opera op Zak maakte van Mozarts eenakter een nieuwe versie die in het teken stond van jong talent. Met 12 uitverkochte voorstellingen toonde het museum dat opera nog steeds leeft in Nederland.

Verhalen uit Frankrijk - Muziek in het Zeven Bruggenkwartier: 29 september Het Museum vormde de setting voor een avond met Franse muziek, wijn en bijzondere verhalen.

De Gala-berline in Nederland & De Gouden Koets van de jonkheren Van Loon: 14 oktober - 16 januari 2017 Naar aanleiding van de vijfjarige hereniging van het koetshuis met het museum

presenteerde het museum voor de eerste maal de gala-berline van jonkheer Louis van Loon in het koetshuis. Een tentoonstelling gaf een overzicht van de gala-berline in Nederland vanaf de zeventiende eeuw. Bij de tentoonstelling verscheen een publicatie door Willem te Slaa.

Onthulling portret H.E. mevrouw mr. Martine van Loon - Labouchere: 27 oktober Dit jaar voegde Museum Van Loon een nieuw portret toe aan de collectie. Portrettist Sam Drukker schilderde H.E. mevrouw mr. Martine van Loon – Labouchere. Dankzij de steun van de jongerenclub Van Loon 100 kon deze opdracht mogelijk gemaakt worden.

Museumnacht 5 november Onder het thema *Gouden Verhalen* bezochten bijna 2.500 jongeren het museum tijdens de jaarlijkse Museumnacht. Tijdens deze nacht kon men onder andere rondleidingen volgen, meedoen aan een workshop ‘ontwerp je eigen familiewapen’, dansen in de hal en saté eten in het koetshuis.

Het Paard van Sinterklaas rust uit in het koetshuis: 16 -19 november Amerigo kwam na de intocht in Amsterdam uitrusten in de stal van het museum. Gezinnen kwamen het paard een wortel voeren en een aai over zijn neus geven terwijl Pieten het huis op stelten zetten.

Vrienden en donateurs

Sinds een groot aantal jaren wordt het museum gesteund door een groeiend aantal vrienden. Naast de Vriendenkring dragen Van Loon 100 (20-35 jaar), Van Loon 672 (vanaf 35 jaar) en de Patrons actief bij aan het museum. Voor alle vrienden worden diverse activiteiten georganiseerd zoals avondopenstellingen, lezingen, een zomer- en kerstborrel. Tevens organiseren de comitésleden van de groep Van Loon 100 en Van Loon 672 zelf activiteiten als een jaarlijks bal of jaardiner. De oprichting van een nieuwe donateurskring, de Patrons van Museum Van Loon, werd in 2015 gerealiseerd en is het afgelopen jaar gegroeid. Ruim 30 patrons steunen het museum jaarlijks met een bijdrage van duizend euro of meer. Met exclusieve activiteiten zoals previews van tentoonstellingen en een diner hoopt het museum ook deze nieuwe groep actief bij het museum te betrekken. Vrienden dragen voor circa 10 procent bij aan de reguliere inkomsten van het museum.

Educatie

Omdat de kerntaak van het museum het behoud en beheer van de Keizersgracht 672 en de collectie is, hecht het museum ook grote waarde aan educatie en vakmanschap. Dit kan zijn in de vorm van gratis rondleidingen, lezingen of een kinderactiviteit voor het hele gezin. Speerpunt is echter het speciale educatieve programma *Een huis dat werkt* dat zich richt op het MBO vakonderwijs. Dit jaar werd hier een nieuwe les aan toegevoegd: *Mode bij Van Loon*. Na een succesvolle *pilot fase* is besloten deze les permanent aan te bieden aan diverse modeopleidingen in Nederland. De les is interactief en bestaat uit een rondleiding, groepsopdracht, quiz en technische bezichtiging van de japonlijfjes van Thora van Loon uit 1884. Het museum zet zich actief in om er voor te zorgen dat er ook gelden komen voor cultuureducatie voor het MBO. Zo is het museum gratis toegankelijk voor MBO studenten op vertoon van hun MBO card. Minister Bussemaker onthulde het nieuwe toegangsbord bij de entree van het museum.

Collectie en onderzoek

De kern van het museum wordt naast het huis gevormd door de collectie. Tentoonstellingen vormen meestal de aanleiding voor nieuw onderzoek naar de collectie. In 2015 werd gestart met het onderzoek naar de collectie kleding en accessoires van familie Van Loon in de eigen collectie, het Stadsarchief en collega musea. Dit onderzoek resulteerde in de tentoonstelling *Mode bij Van Loon* en de gelijknamige publicatie. Ook voor de tentoonstelling *De Gala-berline in Nederland* werd uitvoerig onderzoek verricht naar de geschiedenis van dit type rijtuig. Dankzij de steun van het Mondriaanfonds kon een oriënterend bezoek worden gebracht aan het *Kaiserliche Wagenburg* in Wenen.

De collectie werd dit jaar uitgebreid met een aantal bijzondere stukken. Zo zijn enkele zilveren couverts met een zeldzame 18e eeuwse wapengravure aangekocht en kon met steun van Van Loon 100 een nieuw portret worden gemaakt door Sam Drukker. Voor de tentoonstelling *De Gala-berline in Nederland* werden een aantal historische livreeën gerestaureerd en aangevuld met moderne livreeën. Deze opdracht werd uitgevoerd door de studenten van de Meesteropleiding Coupeur.

Verhuur, financiën, personeel en bestuur

Naast entreegelden en bijdragen van de Vrienden & Donateurs is verhuur de belangrijkste bron van reguliere inkomsten voor het museum. Omdat het museum sinds 2015 iedere dag geopend is, is besloten om de verhuur tijdens openingstijden te minimaliseren en wordt de nadruk gelegd op dinerverhuur. Niet alleen hebben (kleinere) diners een kleiner risicoprofiel, ook passen ze goed in de filosofie van het museum om het huis daadwerkelijk als huis te behouden. Mede dankzij de verhuurfunctie wordt voorkomen dat het museum een al te museale uitstraling krijgt.

In januari diende Museum Van Loon een aanvraag voor vierjarige subsidie in bij het AFK. Helaas werd het museum voor deze aanvraag afgewezen, omdat Museum Van Loon “de afgelopen jaren zonder structurele overheidssubsidie goede resultaten [heeft] behaald en kunnen bouwen aan zijn reserves”. De positieve groei die het museum de afgelopen jaren heeft meegeemaakt, zowel in bezoekersaantallen als opbrengsten, deed het AFK besluiten dat projectsubsidies ook voldoende dekking zullen blijven geven in de toekomst. Ook in 2016 beschikte het museum over een kleine maar capabele kantoorstaf van 4,5 FTE. Dit jaar werd de bestuursamenstelling gewijzigd. Het museum dankt Elsbeth van Tets, Reinier Baarsen en Balt Heldring voor hun inzet, steun en nauwe betrokkenheid bij het museum. Patrick Keijsers en Jop Ubbens traden toe tot het bestuur van Stichting Van Loon. Het museum onderschrijft de Code Cultural Governance en heeft gekozen voor het bestuursmodel.

Onderhoud en restauratie

In 2016 werd de restauratie van het gehele huis voortgezet. Zo werden dit jaar de eetkamer en rode salon gerestaureerd. Niet alleen de kamers werden gerestaureerd, ook de meubels in deze kamers zijn weer in volle glorie te zien. Zo werd één van de topstukken van het museum, de vergulde consoletafel, gerestaureerd. In 2016 is het museum overgegaan op Led-verlichting, zowel in de kroonluchters als de schilderijenverlichting. Ter gelegenheid van haar tachtigste verjaardag schonk mevrouw Van Loon – Labouchere deze verlichting aan het museum. Ten slotte vormde de tentoonstelling *De Gala-berline in Nederland* de aanleiding voor de restauratie van het rijtuig en bijbehorende livreeën. Dankzij een succesvolle crowdfunding campagne (106% van het beoogde bedrag werd behaald) konden deze kosten gedekt worden.

Vooruitblik 2017

In 2017 hoopt het museum de positieve groei voort te zetten. De samenwerking met Paleis Het Loo, de Koninklijke Stallen, Museum Nienoord en Kasteel Twickel zal resulteren in een symposium over Nederlands Hippomobiel Erfgoed, op 26 januari 2017. Met een hedendaagse kunsttentoonstelling, geïcureerd door de Britse kunstenaar Gavin Turk, zal het museum een transhistorische verbinding maken tussen de oude internationale handelscontacten van de familie Van Loon en het heden. In het najaar 2017 staat een tentoonstelling gepland over de verzameling van Ferdinand Bol, de eerste bewoner van Keizersgracht 672. Deze tentoonstelling zal zijn uitgebreide kunstcollectie tonen. Ten slotte zal in 2017 de laatste fase van de restauratie van het huis worden gestart. Het souterrain wordt gerestaureerd om de bezoekersbeleving te vergroten. Zo zullen meer ruimtes worden opengesteld waarin evenementen en educatieve programma's worden uitgevoerd. Hiermee hoopt het museum nieuwe doelgroepen aan te spreken, zoals gezinnen met kinderen en blinden en slechtzienden. De voltooiing van deze grootscheepse restauratie zal in september 2017 plaatsvinden.

Ons rest verder niets dan dank en lof en we hopen u en masse te mogen begroeten in het museum!

Museum Van Loon
Keizersgracht 672, Amsterdam
Geopend 10.00 - 17.00 uur
Meer informatie:
020 6245255
info@museumvanloon.nl
www.museumvanloon.nl